

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМА

Міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ): кім, қалай төлеуге міндетті?

2024 жылғы 01 мамырдағы жағдай бойынша зейнетақы активтерінің шамамен 96,5% мөлшері міндетті зейнетақы жарналарын (МЗЖ) уақытылы аудару есебінен қалыптасты.

БЖЗК-да МЗЖ есепке алынатын жеке зейнетақы шотын (ЖЗШ) ашу Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындайтын тәртіппен МЗЖ немесе өсімпұлды аудару кезінде БЖЗК-ға МЗЖ төлеу жөніндегі агенттер ұсынатын жеке тұлғалардың тізімдері негізінде жүзеге асырылады. Осылайша, қызметкерге ЖЗШ ашу үшін БЖЗК-ға өз бетінше жүгінудің қажеті жоқ.

Әлеуметтік Кодексте БЖЗК-ға міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын есептеу, ұстап қалу (есепке жазу) және аударуды, олар бойынша өндіріп алу тәртібі мен мерзімдерін уәкілетті мемлекеттік орган әзірлеп, Қазақстан Республикасының Үкіметі бекітетіндігі¹ көзделген.

Агенттің МЗЖ аударуы

Әлеуметтік кодекстің нормаларына сәйкес, **МЗЖ төлеу жөніндегі агент (агент)** - Қазақстан Республикасындағы қызметін шетелдік заңды тұлғалардың тұрақты мекемесі, филиалдары, өкілдіктері арқылы жүзеге асыратын шетелдік заңды тұлғаны қоса алғанда, Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалатын тәртіппен МЗЖ есептейтін, ұстап қалатын (есепке жазатын) және Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аударатын жеке немесе заңды тұлға.

Бұл ретте **агенттерге** МЗЖ-ны БЖЗК-ға уақытылы есептеу, ұстап қалу (есепке жазу) және төлеуді төмендегі тұлғалардың **табыстарынан жүзеге асыру міндеті жүктелген:**

1) өзге де ақылы жұмысы бар (сайланған, тағайындалған немесе бекітілген), оның ішінде Қазақстан Республикасындағы халықаралық ұйымдардың өкілдіктерінде, Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттердің дипломатиялық өкілдіктерінде және консулдық мекемелерінде жұмыс істейтін жұмыскерлер, адамдар;

2) нысанасы жұмыстарды орындау (қызметтер көрсету) болып табылатын, салық агенттерімен жасалған азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша табыс алатын, оның ішінде Қазақстан Республикасындағы халықаралық ұйымдардың өкілдіктерінде, Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттердің дипломатиялық өкілдіктерінде және консулдық мекемелерінде жұмыс істейтін адамдар.

Агенттер МЗЖ-ны "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясына қолма-қол ақшасыз төлемдер арқылы аударады, ол өз кезегінде МЗЖ-ны жеке тұлғалардың бірыңғай тізіміне сәйкес БЖЗК-ға аударады. Аударым деректемелерін enpf.kz сайтындағы "Қызметтер" бөлімінен табуға болады.

МЗЖ-ны дербес төлеу

¹Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 30 маусымдағы №525 қаулысымен бекітілген Міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын есептеу, ұстап қалу (есепке жазу) және бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорына аудару және олар бойынша өндіріп алу қағидалары мен мерзімдері

Әлеуметтік кодекстің нормаларына сәйкес БЖЗҚ-ға МЗЖ төлеуді мына тұлғалар дербес жүзеге асыра алады:

- 1) жеке кәсіпкерлер, оның ішінде шаруа және фермер қожалығының басшылары, олардың он сегіз жасқа толған мүшелері, сондай-ақ, өз пайдасына жеке практикамен айналысатын адамдар;
- 2) нысанасы жұмыстарды орындау (қызметтерді көрсету) болып табылатын, салық агенттері болып табылмайтын жеке тұлғалармен жасасқан азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша кірістер алатын Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын жеке тұлғалар;
- 3) Қазақстан Республикасындағы халықаралық ұйымдардың өкілдіктерінде, Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттердің дипломатиялық өкілдіктерінде және консулдық мекемелерінде жұмыс істейтін Қазақстан Республикасының аумағында тұрақты тұратын жеке тұлғалар.

Төлем жасаушылардың түріне қарай **МЗЖ төлеудің егжей-тегжейлі тәртібі, мөлшерлемесі мен мерзімдері** enpf.kz сайтындағы "Қызметтер" бөлімінде көрсетілген.

Атап кетейік, Әлеуметтік кодекске сәйкес агент уақытылы ұстамаған (есептемеген) және (немесе) аудармаған МЗЖ сомаларын, егер олар нақты төленген және қызметкер табыс алған болса, Мемлекеттік кіріс органдары өндіріп алады немесе агент МЗЖ салымшыларының пайдасына әрбір кешіктірілген күн (Мемлекеттік корпорацияға төлем күнін қосқанда) үшін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің базалық мөлшерлемесінің 1,25 еселенген мөлшерінде есептелген өсімпұлмен бірге аударуы тиіс.

БЖЗҚ-ға міндетті зейнетақы жарналарын төлеуден төмендегі адамдар босатылады:

- 1) Әлеуметтік кодекстің 207-бабының 1-тармағына сәйкес зейнет жасына толған адамдар;
- 2) егер мүгедектік мерзімсіз уақытқа белгіленсе, бірінші және екінші топтағы мүгедектігі бар адамдар босатылады. БЖЗҚ-ға МЗЖ төлеу осы тармақшада көрсетілген адамдардың өтініші бойынша жүзеге асырылады;
- 3) әскери қызметшілер (мерзімді қызметтегі әскери қызметшілерден басқа), арнаулы мемлекеттік және құқық қорғау органдарының, мемлекеттік фельдъегерлік қызметтің қызметкерлері, сондай-ақ, арнаулы атақтар, сыныптық шендер алу және нысанды киім киіп жүру құқықтары 2012 жылғы 1 қаңтардан бастап жойылған адамдар;
- 4) еңбек сіңірген жылдары үшін зейнетақы төлемдерін алушылар.

Барлық сауалдарыңызға жауап алып, ақпараттың дұрыстығын **БЖЗҚ бөлімшелерінде** де, қашықтықтан да тексере аласыз:

enpf.kz сайты, БЖЗҚ/ЕНПФ ұялы қосымшасы арқылы,
көп арналы тегін байланыс арқылы, байланыс орталығының 1418 нөміріне қоңырау шалу,
сондай-ақ, +7 777 000 1418 нөмірі бойынша WhatsApp арқылы

БЖЗҚ-ның Одноклассники, Telegram, Facebook, Вконтакте, Twitter және Instagram сияқты танымал платформалардағы әлеуметтік желілердегі ресми парақшаларында алуға болады.

БЖЗҚ 2013 жылғы 22 тамызда «ГНПФ» ЖЗҚ» АҚ негізінде құрылды. БЖЗҚ құрылтайшысы және акционері – Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің «Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі. БЖЗҚ зейнетақы активтерін сенімгерлікпен басқаруды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүзеге асырады. Зейнетақы заңнамасына сәйкес БЖЗҚ міндетті зейнетақы «БЖЗҚ» АҚ баспасөз орталығы

жарналарын, жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналарын, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын, ерікті зейнетақы жарналарын тартуды, сондай-ақ "Қазақстан Республикасының екінші деңгейдегі банктерінде орналастырылған депозиттерге міндетті кепілдік беру туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес депозиттерге міндетті кепілдік беруді жүзеге асыратын ұйым аударған кепілдік берілген депозит бойынша кепілдік берілген өтемнің талап етілмеген сомасы есебінен қалыптастырылған ерікті зейнетақы жарналарын есепке алып, оның есебін жүргізеді, зейнетақы төлемдерін жүзеге асыруды қамтамасыз етеді. Сондай-ақ Қор нысаналы активтер мен нысаналы талаптарды есепке алуды, нысаналы жинақтау шоттарына нысаналы жинақтарды (НЖ) есепке алу мен есептеуді, НЖ төлемдерін оларды алушының банк шоттарына есептеуді, "Ұлттық қор – балаларға" бағдарламасы шеңберінде Қазақстан Республикасының Үкіметі айқындаған тәртіппен НЖ қайтарымдарын есепке алуды жүзеге асырады (толығырақ www.enpf.kz сайтында).

